

MESTNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA

IZ ZAPISNIKA

48. SKUPNE SEJE MESTNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE DNE 19. NOVEMBRA 1954

NADALJEVANJE IN KONEC

dr. Marijan Dermastia:

Se en problem je, ki je prišel nekoliko nerodno do izraza. Nekateri tovariši so govorili, da o tem še ne moremo odločati. Mislim, da je to v bistvu popolnoma napačno. Nihče namreč danes ni smatral diskusije kot podlage za nekaj, na bazi česar bomo dokončno odločali. Diskusija je samo uravnavanje mišljenj kot takih in sprejemanje skupnega koncepta, za katerega se bomo kot ljudski odborniki borili na zborih volivcev in ta koncept volivcem tolmačili. Ni pa šlo pri tem za nikakršno odločanje, odločali bomo šele takrat, ko bomo na temelju naše politične borbe na zborih volivcev uspeli ljudi prepričati o tem, da so pomisleki zaradi pisarniških misli ali aktov odraz zastojanja in nerazumevanja demokratizacije našega javnega življenja. Vse to mišljenje bo namreč treba podrediti družbeno-političnemu napredku, ki izvira iz komun. Mislim, da danes ne moremo diskutirati o tem, ali bo tekla meja tukaj ali tam, niti ne o tem, ali formiranju komun ustreza 8, 10 ali pa 14 komun. To je stvar, ki jo bo dejansko razčistila široka, neposredna demokratična diskusija. Na to ne smemo nikoli pozabiti in se moramo izenačiti na skupni platformi, s katero bomo šli pred zbere volivcev. Osvoboditi moramo vse široke družbeno-politične argumente, ki bodo govorili tako, da bodo za množice res prepričevalni. Kakršnikoli demagogiji pa se moramo odločno zoperstaviti. Tu seveda ne gre za nobeno demagogijo, pač pa za družbeno kvaliteten skok, ki pa ne bo izvršen v Silvestrovi noči. Rešitev tega problema bo zahtevala veliko naporov in težav. Mogoče bomo imeli tudi primere, ki bodo površnemu opazovalcu dajali argumente v roke, češ pogrešili ste. Če gledamo to z družbeno-političnega vidika in s stališča argumentov, ki smo jih že našli, potem je jasno, da smo obvezni to napraviti, če se nečemo pregrešiti nad demokracijo nasploh in na demokratičnem razvoju našega mesta. Dopolnil bi tovariša Drobež. Govoril je namreč o iniciativnem odboru v Šiški. Tega ne bi smatral tako, kot misli tov. Drobež, in bi bilo napačno reči, da obstaja tam iniciativni odbor, res pa je, da so tereni Litostroj, Dravljica in Zg. Šiška, medsebojno razumevali potrebe časa in razvoja, o teh stvarih razpravljali in prišli do določene skupne delovne platforme. To pa je dokaz, da je ta konkretna iniciativa, ki je prišla s strani MLO-a, dejansko poglavalna korenina in da se med množicami že gibljejo sile. Ne mislim, da je tov. Drobež to

napačno razumel. Ta iniciativni odbor se je formiral zaradi tega, ker so ljudje na množičnih sestankih, na katerih je bilo nad 100 predstavnikov družbenih organizacij in podjetij, prišli do zaključka, da morajo to formirati in da oni sami prevzamejo v roke pobudo za organizacijo svoje komun in da so tudi sami odgovorni, da se ta stvar izvede. Mislim, da to ni samo pohvalno, marveč je dejansko pokazalo, da so množice vloge komun razumele in da to vlogo prenašajo naprej.

Franc Drobež: Mene moti, zakaj smo postavili vprašanje komun Center.

Leopold Krese: S tem smo ravno dali poudarek malomeščanskemu centru.

Dr. Marijan Dermastia: Mi moramo zgodovinski razvoj do neke mere očuvati. Ne smemo iti tako daleč, da bi podrli tisto, kar je pod družbenimi pogoji nastalo. Ne smemo te celine razrezati. Podobno smo se uprli administrativnim posegom, ko se je predlagalo, naj bi spadal Emona v eno, Pošta v drugo, Nama v tretjo in »Slon« v četrto komun. To bi bili administrativni posegi, ki bi ne imeli niti ekonomske niti družbene upravičenosti do obstoja. Ta center pa, ki je nastajal, ima svojo zaokroženo celino in jo lahko opravičuje.

Ing. Marijan Tepina: Predlagam, naj bi ne uporabljali besede komun Center, ampak imenujemo jo n. pr. komun Grad. Ta beseda bo več predstavljala. Imam predlog za imenovanje komisije, ki naj bi to proučila. Komisija naj bi sedanj predlog komun Center razdelila na dve komun, in sicer na severni del od Vilharjeve ceste in na južni del od te ceste. Mislim, da ima Bežigrad nekaj svojega in bi bilo dobro proučiti ta predlog. Severni del Ljubljane ima že svojo podobo in se bo še nadalje razvijal.

Dr. Marijan Dermastia: Smatram za potrebno, da to stvar objasnim. O tej stvari smo že razpravljali, in sicer o Bežigradu kot samostojni enoti. Prišli smo do zaključka, da s tem našim predlogom nismo izčrpali vseh možnosti. Rekel sem že, da ni rečeno, da je predlog brez napak, ker je Iniciativni odbor premajhen in deluje premalo časa, da bi lahko pretehtal vse možnosti. Prav široka diskusija bo te probleme odprla. Čeprav smo prepričani, da ima Bežigrad vse pogoje, da se razvije v samostojno enoto, trenutno še ni prišel tako daleč, ni pa rečeno, da se nivo Bežigradčanov ne more razviti dalje, v hitrejšem pravcu.

Joško Gorjanc: 30. in 31. volilna enota sta razpravljali o

tem, zakaj ne bi Iniciativni odbor pripravil predloga za formiranje komun Bežigrad. Ljudje se namreč strinjajo s tem, samo da ne bi ostali na repu komun Center.

Leopold Maček: Jaz bi se malo oglasil, da nekaj rečem našemu »očetu« k celi stvari. Mislim, da pri nas v Polju ta razprava ne gre tako v živo kot v mestu, ker ljudje le težko razumejo, kako mesto dela. Pri nas se vse to obravnava z vidika nadaljnega razvoja in vemo, da s tem ne bo treba ne vem kakšne borbe za kompetence, ker se bodo te laže prenašale sedaj, kot so se doslej. Pri nas se gleda s tega vidika, da gre pri formiranju komun za nadaljnji socialistični razvoj, da pridejo produktivne sile do čim večjega izraza pri družbenem upravljanju. Bolje pa se postavlja to vprašanje v tistih predelih, za katere se predvideva, da se bodo priključili Polju. Tam bodo razpravljali o tem, ali je gospodarsko močnejše Polje ali Domžale in od kje je pričakovati več pomoči. Pri nas je ravno zaradi tega manj diskusije, ker ljudje vedo, da pomeni formiranje komun normalen razvoj, s katerim bo prišlo samo do širšega družbenega upravljanja. Pri prejšnji razformaciji občine smo umetno odrinili od sebe precej perifernih delov, vsem ko bodo sedaj ti prišli k tisti skupini, h kateri bolj gravitirajo. To je pozitivna stvar, ker se bodo lahko ljudje sami izrazili, kam žele, h kateri skupnosti gravitirajo in kam se hočejo priključiti. Ta priključitev ne bo prisiljena. Prej smo nekatere predele odrinili prek hriba v drugo občino, n. pr. šmarješko občino, dasi vse komunikacije gravitirajo v to dolino. Odrinili pa smo te predele zato, da je bila tista občina dovolj velika, vsem ko bo zdaj prišla do svojega izraza. Hotel sem povedati to, da pri nas diskusija v tem pogledu ni tako živa kot v mestu.

Dr. Marijan Dermastia: Lahko preidemo na konkretno razpravo o predlogu Iniciativnega odbora za formiranje komun in skupnosti komun na področju Ljubljane-mesta in okolice. Ta naj bi bil platforma, s katero bodo šli ljudski odborniki na zbere volivcev in tam o teh stvareh razpravljali.

Ing. Marijan Tepina: Zdi se mi, da je material za ljudske odbornike šibek. Če se govori o neki skupni platformi, s katero naj bi šli odborniki pred zbere volivcev, mislim, da je komisija premalo dala. O družbeni vsebini komun smo govorili le načelno. Iz gornjega je premalo razviden kvaliteten skok.

Dr. Marijan Dermastia: Iniciativni odbor v splošno razpravljanje o družbeno-politični vlogi formiranja komun ni šel, ker je ljubljanski aktiv poleg član-

kov tov. Kardelja imel na razpolago material tov. Staneta Kavčiča in Borisa Kraigherja. Važno je, da imate še tisti del razprave, ki sem ga obrazložil na aktivu SZDL, in poročilo o delu Iniciativnega odbora, kakor tudi zaključke, ki so prišli do izraza na podlagi te diskusije. Lahko te materiale zbereмо in objavimo odbornikom tudi današnjo diskusijo.

Leopold Krese: Treba bo dati še nekoliko več praktičnega materiala, tudi to, koliko kompetenc bo imela posamezna komun. To pa se seveda takoj napraviti ne da. Ta statut je napravljen na podlagi prejšnjega sistema. Dobro bi bilo vedeti, kakšne bodo komun in kakšen bo aparat v celoti, večji ali manjši.

Dr. Marijan Dermastia: Mislim, da so to vprašanja, na katera odgovora danes ne morem dati. To je vprašanje prehoda in organizacije formiranja komun, v kateri se bo marsikatera stvar šele pojasnila. Govoriti o tem, ali bo administracija večja ali manjša, ali bo aparat stal več ali manj, je danes zelo težavno. Te stvari so, oziroma bodo podrejenega pomena, če bomo stvari principialno pravilno postavili. Postaviti se moramo na stališče, da je popolnoma vseeno, če imamo dva človeka več, če je pa pri tem celotni sistem poslovanja demokratičnejši in družbeno korist-

nejši. Trdim samo to, da me je izkušnja naučila, da je možna resnična kontrola le nad čim manjšim aparatom. Če se kje varčuje, se varčuje pri majhnem aparatu, medtem ko se pri velikem dogaja to, da se ljudje skrivajo, sede in si služijo pokojnino. Družbena kontrola v komunah bo te stvari preprečevala.

Tone Martinšek: Predlagam, naj bi se zbori volivcev potegnili za teden dni, če bomo material dobili šele v ponedeljek.

Dr. Marijan Dermastia: Dogovorimo se lahko, da podaljšamo rok za zbere volivcev do 10. decembra 1954.

Na podlagi diskusij je bilo z glasovanjem soglasno sklenjeno (nihče proti):

1. Predlog Iniciativnega odbora o formiranju komun (objavljen v »Glasniku« št. 14 dne 19. novembra 1954) se sprejme kot skupna osnova, ki jo zastopajo ljudski odborniki na zborih volivcev.

2. Po pripombah, ki jih bodo predlagali zbori volivcev, bo ljudski odbor dokončno razpravljaj in odločal o formiranju komun in o statutih.

3. V »Glasniku« bo objavljen zbirnik materiala o komunah zaradi boljše informacije volivcev.

4. Razpisani zbori volivcev se podaljšajo do 10. decembra 1954.

II

Razprava in sklepanje o odloku o obveznem fluorografiranju prebivalcev na območju glav. mesta Ljubljane

Av gust Zupet, predsednik Sveta za zdravstvo MLO je predlagal, da se sprejme odlok o obveznem fluorografiranju (rentgenskem slikanju) prebivalcev na območju glavnega mesta Ljubljane. (Odlok je objavljen na drugem mestu.)

Nato je predlagala tov. Fani Zagar-Tomičević, članica Komisije za izvolitve in imenovanja, da se izvolitve naslednji odbor za vodenje fluorografske akcije:

Av gust Zupet za predsednika, Baldomir Savinšek za podpredsednika, in člani:

Franc Sitar, dr. Franta Mis, Anka Pernuš, Iva Rakar, Adolf Erman, Iva Ogorelec, dr. Saša Cvahte, Ivan Jenko, Jože Debelak, ing. Viktor Bajec, Tončka Durjava in Bojan Kardelj, za tajnika odbora pa Ciril Brajer.

Predlagani odlok in odbor sta bila soglasno sprejeta.

III

Izvolitev zastopnika Mestnega ljudskega odbora v Univerzitetni svet

Fani Zagar-Tomičević, članica Komisije za izvolitve in imenovanja, je predlagala, naj se v smislu člena 34, odstavek 3 Zakona o univerzah imenuje za

zastopnika MLO za univerzitetni svet dr. Marijan Dermastia, predsednik MLO.

Predlog je bil soglasno sprejet.

IV

Gospodarske zadeve

Odbornik Franc Sitar, član Sveta za gospodarstvo MLO, je predlagal:

a) naj se sprejme odločba o ustanovitvi in konstituiranju gospodarske organizacije trgovsko podjetje »Naš vrt« Ljubljana,

b) naj se sprejme odločba o reorganizaciji trgovskega podjetja »Kovina« Ljubljana, Stritarjeva ulica 7.

Iz dosedanjih poslovalnic podjetja se osnujejo samostojna podjetja »Cement-opeka« Ljubljana, Smartinska c. 21, »Elektropromet« Ljubljana, Mestni trg 2, »Kolesar« Ljubljana, Karlovška cesta 4, »Zelezar« Ljubljana, Stritarjeva ul. 7 in »Oprema« Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 4.

Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

v Personalne zadeve

Odbornik Fani Zagar-Tomičević je predlagala v imenu Komisije za izvolitve in imenovanja:

a) da se imenujejo v odbor za proslavo 10. obletnice osvoboditve Ljubljane naslednji tovariši:

Ing. Marijan Tepina za predsednika,

Zvone Miklavčič za tajnika in člani: Henrik Zdešar, dr. Heli Modic, Marijan Urbančič, dr. Marijan Dermastia, Viljem Vrhunc, Jože Humer, Tone Polajnar, Franc Pipan, Leopold Krese, Miran Subič, Radovan Gobec, Lojze Bukovec, Janko Zemljarič in Ivan Svobljak.

b) da se na lastno željo razreši v upravnem odboru Biroja za posredovanje dela za mesto in okraj naslednji člani: Franc Gornik, ing. Božidar Guštin in Drago Ferljuga.

Na novo pa da se izvolijo v upravni odbor: Stane Jereb, Franc Čamerlik, Ivan Kreačič in Milan Stern;

c) da se imenuje za predsednika Komisije za družbeni plan in proračun mestnega zbora odbornik Leo Kovačič in kot član v to Komisijo odbornik Božo Mravlje;

č) na razpisano mesto upravnika Obrtne zadruga »Usnjeni izdelki« ni bilo nobene ponudbe, zato predlaga Komisija za izvolitve in imenovanja, da se na predlog delavskega sveta obrtne zadruga imenuje za upravnika tov. Jože Karlo;

d) da se imenuje komisija, ki bo pretrgala predlog delavskega sveta podjetja »Gostinstvo Polje« za odstavek upravnika, in sicer:

Lado Mazovec, Lojze Matelič, oba odbornika MLO, in Ivan Brumen, tajnik Gostinske zbornice za mesto Ljubljana.

Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Odbornik Jože Humer, član Komisije za pregled dela direktorja podjetja »Umetnina«, je poročal, da je Komisija svojo nalogo izvršila, in predlaga, naj Mestni ljudski odbor osvoji naslednje sklepe:

1. da se potrdi sklep delavskega sveta trgovskega podjetja »Umetnina« in razreši direktor podjetja tov. Kajzer,

2. komisija predlaga prisilno upravo podjetja, kolikor bi bili za to dani pogoji, ter hkrati s tem razpust upravnega odbora in delavskega sveta,

3. v nasprotnem primeru naj se razpiše mesto novega direktorja s tem, da komisija za imenovanje direktorjev posoben poudarek pri izbiri kandidata glede na delikatnost tega podjetja in da hkrati komisija predlaga, da se novi direktor ne izbira iz vrst dosedanjih uslužbencev,

4. da se Notranji upravi sugerira temeljito razčiščenje stvari in to po možnosti v čim krajšem času,

5. da se začasno do nastopa novega direktorja pooblasti za vodstvo podjetja dosedanja tajnica podjetja skupno s predsednikom delavskega sveta.

Predlog komisije je bil v celoti sprejet.

Dnevni red je bil izčrpan in predsednik je zaključil sejo.

Vodja zapisnika:

Silvo Sivic, l. r.

Predsednik MLO:

dr. Marijan Dermastia, l. r.

Overiteljja zapisnika:

Jože Kavčič, l. r.

Jože Belčič, l. r.

POROČILO

FINANČNE IN TRŽNE INŠPEKCIJE MLO

Svet za gospodarstvo MLO je o nestabilnosti tržišča in o vzrokih poraščanja cen v zadnjih mesecih večkrat razpravljal na svojih sejah.

Kakor je bila javnost obveščena, so tudi drugi ljudski odbori razpravljali o teh problemih ter nekateri, kakor n. pr. MLO v Zagrebu, začeli administrativno in kampanjsko zniževati cene v trgovini. Pokazalo pa se je, da gre pri teh akcijah bolj za razpravljanje o posledicah gospodarskega pojava, kakor pa za analizo vzrokov, ki so predvsem v objektivnih pogojih našega gospodarstva, zato se Svet za gospodarstvo našega ljudskega odbora s takim načinom zniževanja cen ni strinjal.

Iz gornjih razlogov je Svet za gospodarstvo MLO smatral za potrebno izvršiti temeljito analizo trgovske mreže v Ljubljani, analizo porasta cen v posameznih branžah, analizo razlike med nabavno in prodajno ceno, preveriti realnost stroškov trgovine ter končno tudi možnost znižanja prodajne cene. To nalogo sta dobili finančna in tržna inšpekcija MLO, ki sta v času od 25. oktobra 1954 do 11. novembra 1954 pregledali 30 trgovskih podjetij vseh strok ter podali Svetu za gospodarstvo zbirno poročilo.

Ugotovitve pregleda so naslednje:

I. Porast cen v primerjavi z letom 1953

Statistika kaže naslednji porast cen v posameznih branžah po primerjavi povprečnih cen meseca oktobra t. l. napram povprečnim cenam v letu 1953. Za tekstil pa je posebej prikazan indeks cen pred znižanjem v letu 1953 in po znižanju.

	Leto 1952	Leto 1953	Oktober 1954
Prehrambeni artikli	100	110,9	118,4
Tekstil	100	82,2	85,6
		november, december po znižanju	
		64,5	
Sveže sadje	100	125,5	123,5
Stalne povrtine	100	109,7	64,5
Sezonske povrtine	100	95,3	121,1
Konservirano sadje	100	137,4	114,6
Konservirana povrtina	100	121,5	157,8
Gospodinske potrebščine, predvsem galanterija	100	83,8	72,4
Obutev	100	114,4	113,6
Meso sveže	100	112,8	123,5
Deske	100	111,8	167,2
Pohištvo	100	119,0	125,5

Gornji podatki prikazujejo povprečje gibanja cen z ozirom na skupno prodane količine. Z zasledovanjem cen posameznih artiklov pa ugotavljamo, da so se nekateri artikli zelo podražili. Tako so ugotovljeni maksimalni dvigi cen nekaterih artiklov:

	Trg. na debelo	Trg. na drobno
Specerijsko blago	4-40%	9-40%
Tekstilno blago	do 90%	do 90%
Sadje, zelenjava	do 200%	do 200%
Galanterija	do 40%	do 42%
Obutev	—	—
Meso	—	do 30%
Les in lesni izdelki	—	3-78%
Mleko	—	12-24%

Kot je iz tega pregleda razvidno, so se cene določenim artiklom dvignile v precejšnjih razponih, kar je odvisno od posameznih vrst blaga. V trgovini s specerijskim blagom se cene nekaterim artiklom niso dvignile, ker so odrejene z zveznimi predpisi (masti, olje, sladkor). Manjši dvig je zaznamovan pri moki, testeninah, kavnih nadomestkih, ješprenju, kaši, rižu. Najbolj pa so cene porasle pri kolonialnem in sličnem blagu, kakor rozinah, pravi kavi, limonah, čokoladi, raznih džemih in sardinah.

Pri tekstilu se opaža stalen dvig cen od znižanja v letu 1953 dalje. Tako na primer se je dvignila cena do oktobra t. l. za barhent Faust celo 93%, šifon beljen 24%, svila za podlogo Solor 140 za 12%, kamgarni artikel 217 za 6%, hlačešina za 35% itd.

Po indeksu cen so se galanterijski artikli v povprečju na prodane količine znižali, vendar pa so posamezni predmeti poskočili, kot na primer srajce za 10%, puloverji za 13%, trikotaža za 19%, baterijski vložki za 43%.

V trgovini z obutvijo se cene bistveno niso spremenile, po indeksu v primerjavi z letom 1953 je zaznamovan celo delni padec cen. Tudi pri naših pregledih ni zaznamovan dvig cen obutvi. Vzrok temu je iskati v zadovoljivih količinah teh izdelkov na trgu.

Na padec indeksa pri sadju in zelenjavi vplivata v glavnem krompir in čebula, katerih cena je nižja napram letu 1953 in katerih količina predstavlja večji del prometa te branže. Na splošno pa so cene posameznih pridelkov prav tako poskočile, kot n. pr. grozdju do 5%, kumaram do 10%, solati do 100%, jabolkom preko 100%, zelju pa celo preko 200% itd.

Cena svežemu mesu je najbolj poskočila pri govedini do 30%, pri teletini do 25% in pri svinjini do 10%.

V trgovini z lesom in lesnimi izdelki pa je predvsem visok dvig cen rezanega lesa, iglavcev celo do 42%, tesanega lesa do 78%, medtem ko so se cene izdelkov dvignile v manjšem razponu pri pohištvi iz mehkega lesa, na primer spalnice pleskane 3%, furnirane pa 10%.

Za mleko je znašala cena v letu 1953 za odprto mleko 24 dinarjev za liter, za zaprto pa 25 din za liter (steklenice — dojenčkovsko mleko). V letu 1954 pa znaša odprto mleko 30 do 31 dinarjev za liter, zaprto pa 31 din za liter.

Analize kažejo, da cene niso enakomerno naraščale v letu 1953, oz. 1954, temveč je zaznamovan vseskozi od leta 1953 do meseca septembra 1954 le malenkosten dvig cen posameznih artiklov, dočim je občuten dvig cen zaznamovan v mesecu septembru in oktobru t. l., ko se je tudi začela kampanja za znižanje cen. Ta ugotovitev pa ne velja za trgovine s tekstilom, kjer je podražitev najbolj občutna v II. tromesečju 1954, za mleko pa od julija 1954 dalje.

II. Razpon med nabavno in prodajno ceno

Pribitki na nabavno ceno blaga v letu 1954 napram letu 1953 niso povišani, temveč so v trgovini na debelo celo padli zaradi višjega vrednostnega prometa, v trgovini na drobno pa so v glavnem ostali isti, z nekaterimi izjemami v zelenjadarski branži, galanteriji in pri mleku.

Po analizi Trgovinske zbornice so pribitki na nabavno ceno po posameznih branžah sledeči:

	Leto 1953	Leto 1954
Trgovina na debelo:		
živila in gospodinske potrebščine	4,46	4,25
tekstil	4,28	3,51
usnje, guma in tehnični tekstil	10,11	6,07
Trgovina na drobno:		
živila in gospodinske potrebščine	9,45	9,64
mleko in mlečni proizvodi	9,06	9,41
tekstil	5,03	4,52
galanterija	8,76	8,67
usnje in čevlji	6,22	5,19
pohištvo	8,54	10,03
Veleblagovnica Na-Ma	8,45	7,67
sadje in zelenjava (na debelo in drobno)	16,59	14,18
kurjava	10,32	9,76

S pregledom podjetij, ki so v uvodu navedena, pa je pribitek znašal povprečno pri:

	Trgovina na debelo	Trgovina na drobno
	1953	1954
Specerija	4,4	3,9
Tekstil	4,0	3,4
Galanterija	4,4	4,2
Obutev	5,5	—
Sadje zelenjava	10,2	13,5
Les in pohištvo	—	8,6
Mleko	—	8,28

Podatki po ugotovitvah inšpekcije v glavnem soglašajo z analizo Trgovinske zbornice, manjša odstopanja pa so nastala zaradi tega, ker je zbornica zajela celoten kompleks trgovin, inšpekcija pa je obdelala le v uvodu navedena podjetja. Posebej pa je treba pripomniti, da je pribitek na nabavno ceno pri zelenjadarski branži po posameznih poslovalnicah (samostojnih trgovinah) zelo različen. Tako posluje »Marelca« s pribitkom 9,5%, »Breskev« 9,4%, »Povrtina« 13%, »Višnja« pa 10,35%.

Taka situacija v maloprodajni trgovini s sadjem in zelenjavo je v mesecu oktobru 1954, to je po izvršeni kontroli od strani tržne inšpekcije pred sedanjo analizo. Stanje pred kontrolo pa je prikazalo mnogo višji pribitek, in sicer: »Jagoda« 41,5%, »Višnja« 21,46%, »Povrtina« 13,03% in »Češnja« 17,05%.

Primerjava višine marž, ki so jih podjetja uporabljala oz. realizirala v letu 1953 napram 1954 razen nekaterih izjem kaže, da je povišanje prodajnih cen blaga odraz sorazmernega dviga nabavnih cen, kar nas opozarja, da je treba iskati glavni vzrok zvišanja cen v proizvodnji in odkupu. Ta splošna ugotovitev pa ne more opravičevati trgovske mreže, v kolikor gre za subjektivne vzroke porasta cen, katerih vsekakor ne moremo izključevati. Kljub isti ali celo nižji marži, ki so jo podjetja uporabljala v letu 1954 napram letu 1953, so vendar le dosegla v tekočem letu višji bruto dohodek, seveda zaradi vrednostnega porasta prometa, ki je nastal zaradi dviga cen. Le v manjših primerih se je dvignil tudi količinski blagovni promet, kar je predvsem primer v tekstilu, kjer je metraža prodanega blaga v istem razdobju leta 1954 višja napram letu 1953.

Analiza Trgovinske zbornice je pokazala za I. polletje 1954 napram letu 1953 kumulativen porast bruto dohodka pri trgovinah na drobno za 6%, medtem ko je pri trgovinah na debelo zaznamovala padec za 3%.

Podatki po naših ugotovitvah pa so višji, ker je Trgovinska zbornica vzela podatke le I. polletja 1954, medtem ko je bil glavni dvig prometa rano v III. tromesečju 1954, katerega naša analiza tudi zajema. Indeks porasta bruto dohodka v letu 1954 napram letu 1953 kaže naslednja tabela:

	Trgovina na debelo	Trgovina na drobno
	letu 1953 je 100	letu 1953 je 100
	letu 1954	letu 1954
Specerija	106	109
Tekstil	134	—
Galanterija	129	—
Les in pohištvo	—	132
Mleko	—	126

Po posameznih podjetjih je primerjava nemogoča zaradi reorganizacije trgovinske mreže.

III. Stroški trgovine

Na podlagi višjega vrednostnega prometa doseženi bruto dohodek pa še ne predstavlja v vseh primerih neupravičenih stroškov trgovine, ki bi se lahko uporabila za znižanje cen blaga, kar je z analizami ugotovljeno, da se istočasno s porastom cen blaga in uslug porasli tudi stroški v trgovini, kar se odraža v notranji razporeditvi doseženega bruto dohodka, konkretno pri povišanih materialnih stroških in amortizaciji.

Pri materialnih stroških so najbolj porasle obresti za bančni kredit, posebno dopolnilni, najemnine, medskladišni prevozi ter ostale usluge samostojnih polklicov (popravlila in slično). Poleg tega pa so v letu 1954 nastali popolnoma novi stroški, kakor prispevki združenjem, prometni davek na kreditne po-

godbe, stroški za revizije in izvedence. Za dvig materialnih stroškov navajamo samo nekaj izrazitejših primerov:

	Porast napram letu 1953
Pri trg. podjetju »Les«, Ljubljana	76%
Pri trg. podjetju »Hrana«, Ljubljana	31%
Pri gros. trg. podjetju »Prehrana«, Ljubljana	29%
Pri gros. trg. podjetju »Galanterija«, Ljubljana	42%
Dvig materialnih stroškov napram letu 1953 je zaznamovala tudi Trgovinska zbornica v svoji analizi za I. polletje, in sicer:	
kumulativno za detajlistična podjetja	dvig za 15%
kumulativno za grosistična podjetja	dvig za 2,9%
ali po posameznih strokah:	

Na debelo:	
živila in gospodinjske potrebščine	dvig za 3%
tekstil	dvig za 16%

Na drobno:	
živila in gospodinjske potrebščine	dvig za 3%
delikatese in bonboniere	dvig za 11%
mleko in mlečni proizvodi	padec za 1%
tekstil	dvig za 122%
galanterija	dvig za 9%
pohištvo	dvig za 35%
veleblagovnica Na-Ma	ostalo isto
Premog in drva	dvig za 40%

Pri detajlnem pregledu stroškov je s kontrolo posameznih podjetij ugotovljeno, da v glavnem ni nepotrebnega razsipanja sredstev, so pa nekateri primeri, posebno pri večjih in močnejših podjetjih. Tu naj omenimo stroške za reklamo in reprezentanco, kjer se deloma skrivajo podpore. Povišanje stroškov se vsekakor kaže tudi z razvojem kulturnejšega poslovanja trgovin. Narasli so stroški za ovojni papir, ki je v večini primerov celo tiskan. Na splošno materialni stroški niso pretirani, porast istih pa je v skladu s splošnim porastom cen. Pri podjetjih, kjer je porast občutnejši, bomo izvršili prihodnjič pregled.

Še višji pa je porast pri amortizaciji napram letu 1953. Kumulativni porast amortizacije po analizi Trgovinske zbornice znaša za:

Trgovino na debelo 49% napram letu 1953
Trgovino na drobno 50% napram letu 1953
Po posameznih strokah pa znaša:
Na debelo:

	Napram letu 1953
živila in gospodinjske potrebščine	za 64%
tekstil	108%

Na drobno:	
živila in gospodinjske potrebščine	202%
delikatese in bonboniere	312%
mleko in mlečni izdelki	314%
galanterija	76%
usnje	48%
pohištvo	567%
Premog in drva	110%

Isto je bilo ugotovljeno z našimi pregledi, navajamo nekaj konkretnih primerov:

	Napram letu 1953
Pri trg. podjetju »Hrana«, detajlist	za 813%
Pri trg. podjetju »Les«, Ljubljana	50%
Pri trg. podjetju »Galanterija«	1172%
Pri gros. podjetju »Prehrana«	166%

Dvig amortizacije je nastal zaradi novih predpisov o določanju amortizacije osnovnih sredstev ter na podlagi ocenitve (revalorizacije) osnovnih sredstev. Posebno visoko je narasla amortizacija pri podjetjih z večjim lastnim avto-parkom.

Plačilni sklad trgovskih podjetij se v letu 1954 določa z odobrenim odstotkom doseženega prometa. Za vsako podjetje je bil ta odstotek individualno določen z družbenim planom mesta. Ta metoda določanja plačilnega sklada pa se ni pokazala kot povsem pravilna, ker se višji promet ustvari lahko tudi z dviganjem prodajnih cen blagu in ne samo z zvišanjem obsegom količinskega blagovnega prometa. Javno je, da je v nekaterih primerih tudi ta moment vodil do povišanja prodajnih cen, posebno v trgovini z monopolnim položajem in tam, kjer na tržišču primanjkuje blaga. Res je, da so podjetja tako doseženi plačilni sklad lahko koristila za izplačilo delavcem in uslužbencem le v okviru posebne zvezne lestvice, vendar pa so ostanek plačilnega sklada nad to lestvico lahko prenesla v svoj investicijski sklad. To potrjuje tudi analiza, ki kaže, da so se skladi napram letu 1953 povišali, čeprav so v absolutnih zneskih še vedno minimalni.

Kljub omenjenemu in kljub dvigu prometa ter bruto dohodka pa se plačilni sklad, ki je namenjen za izplačilo plač delavcev in uslužbencev, ni zvišal v primerjavi z plačilnim skladom preteklega leta. V nekaterih primerih je celo padel.

Zbirna analiza Trgovinske zbornice prikazuje glede tega kumulativen padec plačilnega sklada za trgovino na debelo za 1,7% napram letu 1953, za trgovino na drobno pa kumulativno za 1% napram letu 1953.

Dva primera iz pregledov inšpekcije dokazujeta znižanje plačilnega sklada:

Trg. podjetje »Les«, Ljubljana	za 11%
Trg. podjetje »Hrana«, Ljubljana	za 1%
Pri ostalih podjetjih je bila primerjava otežkočena zaradi reorganizacije trgovske mreže ter spremembe števila zaposlenih.	

IV. Dobički

Ker je splošno mnenje, da je mogoče znižati cene na račun dobičkov, ki so jih ustvarila posamezna trgovska podjetja, sta inšpekciji kontrolirali realizacijo dobička. Vzporedno z našim delom pa je ugotavljala dobičke tudi Trgovinska zbornica, in sicer:

Kumulativno v trg. na debelo 107.035 ali 0,9% napram realizaciji prometa.

Kumulativno v trgovini na drobno 88.938 ali 1,27% napram realizaciji prometa.

Dobički posameznih podjetij po ugotovitvah inšpekcij pa:

	Dobiček	ali napram prometu
»Tekstil«	31.523.068	1,08%
»Tekstil-Obutev«	34.036.405	1,04%
»Manufaktura«	5.313.965	1,4 %
»Tkanina«	339.946	0,12%
»Volna«	728.226	0,18%
»Les«, Ljubljana	41.117.488	2,3 %
»Kurivo«	15.603.927	3,6 %
»Višnja«	1.567.000	6,7 %
»Povrtina«	603.000	4,5 %
»Breskev«	64.000	0,62%
»Sadje-zelenjava«	754.000	1,35%
»Zadružna mlekarna«	2.677.518	1,8 %
»Mleko«	15.734	0,007%
»Mesoizdelki«	4.230.000	2,3 %
Tovarna mesnih izdelkov	855.000	0,63%
Slov. živinopromet	352.000	0,16%
»Prehrana«	661.542	0,004%
»Mercator«	—	—
»Hrana«	147.796	0,008%
»Izbira«	5.482.000	1,95%
»Merkur«	8.949.000	1,8 %
»Galanterija«	1.734.000	0,27%
Grafični nabavni zavod	19.894.000	1,92%

K gornji primerjavi moramo pripomniti, da je Trgovinska zbornica zajela podatke le iz I. polletja 1954, medtem ko je inšpekcija zajela III. tromesečje, v katerem so bili dobički ustvarjeni v večji višini.

Analiza Trgovinske zbornice je pokazala, da dobički v trgovini v glavnem niso visoki, kar potrjuje tudi ugotovitev inšpekcije, z izjemo nekaj podjetij, kar je razvidno iz gornjih podatkov.

Izkazani dobički trgovskih podjetij, oz. odstotki dobičkov napram prometu so v sedanjih situaciji trgovske mreže glavna rezerva, ki bi se dala uporabiti za znižanje cen blagu, vendar pa ti odstotki bistveno ne bi znižali sedanjih cen.

Smatramo pa, da v načelu trgovina sploh ne bi smela ustvarjati večjih skladov in dobička.

V sedanjih pogojih reorganizacija trgovinske mreže ni povsem dosegla svojega namena, ker zaradi pomanjkanja blaga ni mogla nastopiti konkurenca med posameznimi prodajalnami. Na drugi strani pa je že danes evidentno, da so v posameznih primerih razdrobljenosti nastopili višji stroški trgovine in bo treba vprašanje reorganizacije trgovske mreže ponovno proučiti ter delno popraviti.

V. Zaključki

Pregled je ugotovil, da so glavni vzroki za zvišanje cen objektivnega karakterja:

1. Pomanjkanje blaga;
2. nizek donos v kmetijstvu in slabe letine;
3. nizka proizvodnja v industriji potrošnih artiklov;
4. izvoz;
5. neurejen uvozno-izvozni režim in
6. inflacijska tendenca zaradi proporcev v razdelitvi narodnega dohodka.

Vzroki so tudi v subjektivnih slabostih trgovine:

1. Predvsem organizacijska slabost trgovine pri odkupu, oz. nesposobnost trgovine za enotni nastop na odkupnem področju;
2. prekupčevanje, ki je posledica prve slabosti;
3. v manjši meri nepotrebne manipulacije z blagom ter neodgovorno ravnanje z blagom (premajhno varčevanje, razsipnost, kalo itd.).

Gornje poročilo je Svet za gospodarstvo podrobno analiziral na seji 17. novembra t. l. ter ga načeloma tudi sprejel. Razen tega je sprejel še naslednje sklepe:

1. Problem navijanja cen naj se tudi v bodoče obravnava in analizira pri pristojnih zbornicah. Tržna in finančna inšpekcija naj se teh podatkov poslužujeta.
2. Tržna inšpekcija naj vrši še nadalje preglede in analizira cene v trgovski mreži. To naj bo intenzivna in stalna naloga tržne inšpekcije. Nenehno naj se analizira porast cen in odpravljajo subjektivne slabosti trgovine. Posebej pa je treba analizirati še upravičenost materialnih stroškov trgovskih podjetij.
3. Ponovno bo treba pregledati obstoječo odkupno mrežo, ker se je ugotovilo, da je pri sedanjem obsegu blagovnega prometa število odkupnih podjetij preveliko, kar povzroča nepotrebno zmedo in nerealno konkurenco na terenu.
4. Z ozirom na visoke cene mesa v Ljubljani naj se odkupna mesarska podjetja orientirajo tudi na oddaljenejša tržišča v ostalih republikah.
5. Posebej je posvetiti pažnjo prekupčevanju preko grosistov in kršilce predpisov strogo kaznovati.
6. Tržna inšpekcija naj kontrolira trgovsko mrežo, da na osnovne življenjske potrebščine približa minimalno maržo ter razliko krije pri onih artiklih, ki življenjsko niso tako važni.
7. Tržna in finančna inšpekcija naj izvršita podoben pregled in analizo za industrijska in obrtna podjetja.

ODLOK

Na podlagi 23. in 118. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Ur. l. LRS št. 19-90/52) ter 8. člena Temeljnega zakona o prekrških (Ur. l. FLRJ št. 46-428/51) je Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na 48. skupni seji mestnega zbora in zbora proizvajalcev dne 19. novembra 1954 sprejel

ODLOK

o obveznem fluorografiranju (rentgenskem slikanju) prebivalcev na območju glavnega mesta Ljubljane.

1. člen

Zaradi preprečevanja in zatiranja tuberkuloze se izvede obvezno fluorografiranje vseh prebivalcev mesta Ljubljane, ki na dan, ko se začne fluorografiranje, dopolnijo 15. leto starosti.

2. člen

Florografiranje bo brezplačno in gredo stroški zanj v breme proračuna MLO Ljubljana.

3. člen

Svet za ljudsko zdravstvo Mestnega ljudskega odbora Ljubljana se pooblašča, da za izvajanje tega odloka izda potrebne ukrepe ter določi čas rentgenskega slikanja na območju mesta.

4. člen

Z denarno kaznijo do 3000 dinarjev se kaznuje, kdor se ne udeleži fluorografiranja, čeprav je to dolžan storiti, ali kdor sicer ovira ali preprečuje izvrševanje ukrepov na podlagi tega odloka.

5. člen

Ta odlok velja od dne, ko ga sprejme Mestni ljudski odbor Ljubljana, objavi pa se v Uradnem listu LRS, v »Glasniku« in na krajevno običajen način.

Predsednik MLO:

Dr. Marijan Dermastia, l. r.

POZORILLO
PRIREDITELJEM
ZABAV

I. Društva, družbene kakor tudi gospodarske organizacije prirejajo veselice, plese, zabave in podobne prireditve, ne da bi jih prijavile finančni upravi. Vse zabavne prireditve na področju Mestnega ljudskega odbora Ljubljana, morajo biti prijavljene najkasneje 48 ur pred pričetkom prireditve finančni upravi MLO ter istčasno plačane prireditvene takse in prometni davek.

Prireditelji s področij občinskih ljudskih odborov Polje ali Šentvid prijavljajo zabavne prireditve pri pristojnih občinskih ljudskih odborih.

Prijave je treba predložiti v dvojniki z naslednjimi podatki:

1. Kraj in čas prireditve.
2. Število vstopnic z navedbo višine vstopnine. Vstopnica mora žigosati finančna uprava. Vstopnice morajo biti trodelne, numerirane, opremljene z žigom prireditelja, označene z višino vstopnine in z datumom prireditve.
3. Velikost reklam in lepakov. Prijavi morata biti priložena dva primerka vsake vrste lepakov.
4. Če se na prireditvi vrši srečolov, je treba v prijavi navesti število srečk, njihovo finančno ceno ter skupno vrednost vseh dobičkov.
5. Če se na prireditvi točijo alkoholne pijače, mora biti prijaviti, v čigavi reži se točenje vrši.

Prireditvene takse znašajo:

1. Za dovoljenje priložnostnega točenja alkoholnih pijač se mora plačati mestna taksa 3.000

2. Za glasbo na prireditvah brez vstopnine in brez prostovoljnih prispevkov se plača mestna taksa 1.000

3. Mestna taksa za lepake brez ozira na število izvodov se plača po velikosti in sicer:

- a) za velikost od 0,5 m² 400
- b) za velikost od 0,5 m² do 1 m² 800
- c) za velikost od 1 m² do 4 m² 1.500
- d) za velikost nad 4 m² 2.500

Mestni prometni davek se pobira:

1. Od vseh prireditev, h katerim se pobira vstopnina, se zaračuna mestni prometni davek od vstopnice, če znaša vrednost vstopnice:

- a) 11 do 30 din 1.—
- b) 31 do 50 din 2.—
- c) 51 do 70 din 3.—
- d) 71 do 90 din 4.—
- e) 90 do 100 din 5.—

OBRAZLOŽITEV

odločb o proglasitvi Dečjega okrevališča Šiljevica-Kraljevica in Otroškega okrevališča Staneta Žagarja, Podlubljelj, za finančno samostojna zavoda

ZA SEJO MLO LJUBLJANA

Svet za zdravstvo predlaga Mestnemu ljudskemu odboru, naj proglasi Dečje okrevališče Šiljevica-Kraljevica in Otroško okrevališče Staneta Žagarja za finančno samostojna zavoda.

Obe ustanovi sta bili kot prvi zdravstveni ustanovi že junija 1952 proglašeni za predračunski ustanovi s samostojnim financiranjem in sta kot taki poslovali do konca letošnje sezone. Razlog, da prej ni bila predlagana MLO sprememba njih statusa iz ustanov s samostojnim financiranjem v finančno samostojna zavoda, je ta, ker je Svet za zdravstvo zaradi izključno sezonskega značaja in pomena obeh zdravstvenih okrevališč ter njune povezanosti s Šolsko polikliniko proučeval upravičenost proglasitve obeh ustanov za finančno samostojna zavoda.

Glede na finančno samostojnost obeh zavodov pa je Svet za zdravstvo na svoji seji novembra t. l. sklenil, da se proglasi za finančno samostojna zavoda. Domova namreč krijeta

Če znaša cena poedinih vstopnic pod 11 ali nad 100 din, se plača 5% mestni davek od nominalne cene vstopnic.

2. Če se na prireditvi pobirajo prostovoljni prispevki, znaša mestni prometni davek 5% od pobranih prispevkov. V tem primeru se mora plačati ob prijavi prireditve akontacija proti kasnejšemu obračunu.

Mestne takse se plačajo z mestnimi taksnimi znamkami, ki se nalepijo na prijavo, dočim se mestni prometni davek plača v gotovini pri blagajni finančne uprave.

II. Potujoča zabavišča oziroma prireditelji zabavnih prireditev morajo prav tako pred začetkom dela oziroma prireditve izvršiti prijavo pri pristojnem finančnem organu.

Ti davčni zavezanci plačajo dohodnino od doseženega prometa in to v višini 15 odstotkov. Prometni davek se v tem primeru ne plača.

Finančna uprava MLO
Ljubljana

svoje izdatke izključno iz oskrbnin oskrbovanih otrok, ki jih delno plačujejo sami, večji del pa zanje Zavod za socialno varovanje iz sredstev za zdravljenje. oziroma MLO iz dotacij za kolonije in okrevališča, tako da se domova samostojno vzdržujeta.

Pri domu Staneta Žagarja razen omenjenega ni sprememb, pri domu v Šiljevici pa je zaradi okolnosti omeniti, da predložena odločba v dosednji obseg in dejavnost okrevališča v Šiljevici vključuje še stavbo v Kraljevici, ki jo sedaj obnavljajo in ki jo je za potrebe zdravstva odstopilo Tajništvo za prosveto MLO. Obe stavbi, ona v Šiljevici in ta v Kraljevici, bosta v prihodnji sezoni pomembno otroško zdravstveno okrevališče, namenjeno otrokom mesta Ljubljane.

Svet za zdravstvo je mnenja, da iz obraloženega ni ovir, proglasiti oba otroška zdravstvena domova za finančno samostojna zavoda.

IZ ZAPISNIKA

25. SEJE ZBORA PROIZVAJALCEV MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE DNE 16. XI. 1954

Sejo je vodil Stane Vogelnik, predsednik zbora proizvajalcev. Zapisnik se je vodil Vinko Butala, šef upravno-pravnega odseka pri Tajništvu za gospodarstvo MLO.

Za overitelja zapisnika sta bila izvoljena odbornika Georgij Kostjukovskij in Vinko Kralj.

Zapisnik 24. seje zbora proizvajalcev je bil soglasno sprejet.

Seja je bila sklepna, ker je bilo od 57 odbornikov zbora proizvajalcev navzočih 47.

Razprava in sklepanje o predlogu za povečanje obračunskega sklada za nekatere gospodarske organizacije

Odbornik Viljem Stanitš je predlagal, naj se v smislu XX. poglavja I. dela 2. točke zveznega družbenega plana za leto 1954 (Ur. list FLRJ št. 13/54) in na podlagi odločbe Gospodarskega odbora Zveznega izvrš-

Predsedujoči je predlagal naslednji

dnevni red:

1. Razprava in sklepanje o predlogu za povečanje obračunskega plačilnega sklada za nekatere gospodarske organizacije.

2. Razprava in sklepanje o pritožbah proti odločbam o odobritvi delovnih mest za gostinsko podjetje »Zelena jama« in »Putnik-Slovenija«.

Predlagani dnevni red je bil soglasno sprejet.

nega sveta (Ur. list FLRJ št. 32/54) na prošnje gospodarskih organizacij odobri povečanje obračunskega plačilnega sklada naslednjim gospodarskim organizacijam:

- a) Obrtno podjetje »Litogra-

fija« za 8 delavcev za 10%,

- b) Obrtno podjetje »Jugoreklam« za 20 delavcev, ki delajo v tiskarskem obratu, za 10%,

- c) Obrtno podjetje »Naravni kamen« za 33 delavcev za 10%,

- č) Obrtno zidarsko podjetje »Sentvid«, Ljubljana, za 80 delavcev za 5%,

- d) Obrtno podjetje »Iskraservis« za 36 delavcev za 5%,

- e) Umetniška zadruga Ljubljana, za 10 delavcev do 15%,

- f) Tovarna električnih aparatov »Tela«, za vse podjetje za 5%,

- g) Inštitut za elektrozveze za 20% od 1. aprila do 31. dec. 1953,

- h) Moto-Union, generalno zastopstvo »Avto-Union«, za 10%

Razprava in sklepanje o pritožbah proti odločbam o odobritvi delovnih mest za gostinsko podjetje »Zelena jama« in za »Putnik«

Odbornik Franc Plazar, član Sveta za gospodarstvo MLO, je poročal, da se je gostinsko podjetje »Zelena jama« pritožilo proti odločbi, s katero so ji bila odobrena delovna mesta.

Komisija, ki je reševala to pritožbo, je prišla do zaključka, da je bil podjetju kvalifikacijski sestav določen pravilno, v

za celoten obračunski sklad za plače,

- i) Gospodarska organizacija »Slovenija-Zivnopromet« za 4,9 odstotkov za celoten obračunski sklad za plače,

- j) »Medex«, import - export, Ljubljana, 5% za celoten obračunski sklad za plače,

- k) »Prehrana«, Ljubljana, za 1,2% za celoten obračunski sklad za plače od 1. avg. 1954 dalje.

O predlogih so razpravljali odborniki: Bernard Rode, Viljem Stanitš, Miroslav Bežan, Albin Baznik, Lojze Matelič, pojasnila pa je dajal načelnik Tajništva za gospodarstvo MLO.

Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

skladu z drugimi podobnimi podjetji. V smislu 3. člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij (Ur. list FLRJ 18/54) pa predlaga komisija, da se odločba spremeni v toliko, da začne veljati 1. avg. 1954 in

ne 1. jan., kot je bilo prvotno določeno.

Predlog Komisije je bil soglasno sprejet.

Odbornik Franc Plazar je poročal dalje, da se je gospodarska organizacija »Putnik-Slovenija« pritožila proti odločbi o določitvi delovnih mest, ker odločba določa kvalifikacijski sestav za 21 delovnih mest II. vrsto namesto I. vrsto.

Komisija je pri reševanju pritožbe po dobjenih informacijah prišla do zaključka, da teh 21 delovnih mest dejansko zahteva visoko kvalifikacijo, zato Komisija predlaga, da se odločba v tem smislu popravi.

O predlogu so razpravljali odborniki: Jože Gasparič, Franc Plazar, Ciril Skok in Alojz Baraga.

Predlog Komisije je bil soglasno sprejet.

Dnevni red je bil izčrpan in predsedujoči je zaključil sejo.

Vodja zapisnika:

Vinko Butala, l. r.

Predsedujoči:

Stane Vogelnik, l. r.

Overitelja zapisnika

Georgij Kostjukovskij, l. r.

Vinko Kralj, l. r.

OLO LJUBLJANA - OKOLICA

DOMOVOM ONEMOGLIH

V smislu 8. točke čl. 14. zakona o socialnih zavodih (Ur. list LRS 26-1954) odločajo o sprejemu v domsko oskrbo

upravnih odborov socialnih ustanov. Po določilih čl. 22 citiranega zakona je lahko sprejet v oskrbo socialnega zavoda, kdor je iz socialnih, zdravstvenih ali vzgojnih razlogov potreben domske oskrbe. V oskrbo domov onemoglih smejo tedaj biti sprejete praviloma le osebe, ki so nesposobne za delo, nimajo imetja ali drugih dohodkov

ter tudi nikogar, ki bi bil dolžan in zmožen skrbeti zanje. Pri predlogih za sprejem se je treba tega kriterija strogo držati, ker kapacitete domov onemoglih niso tolikšne, da bi bili možen sprejem tudi manj potrebnih prosilcev. Sprejemajo se zato do nadaljnjega lahko samo od potrebnih najpotrebnejši, pri čemer imajo prednost osebe

ne žrtve fašističnega terorja in vojni invalidi. Pri odločanju o sprejemu prosilca v zavod, se bodo upravni odbori domov onemoglih predvsem opirali na podatke, katere bodo dostavili občinski ljudski odbori.

Da se izognemo kasnejšim nepotrebnim polzvedbam, naj vsak predlog občine za sprejem vsebuje v glavnem naslednje podatke o prosilcu:

1. Ime in priimek ter očetovo ime;
2. Rojstni dan, mesec, leto in kraj;
3. Zadnje stalno bivališče,
4. Imovinsko stanje;
5. Drugi dohodki (kakšni, kolikšni in od kod).
6. Ali ima prosilec koga, ki bi bil po zakonu dolžan in zmožen plačevati zanj polno ali delno oskrbnino.
7. Ali je prosilec prevzikelar in ali bo oni, ki daje prevzikelar zmožen in voljan plačevati zanj

polno ali delno oskrbnino in koliko.

8. Od česa se prosilec sedaj preživlja.

9. Zdravniška izjava o prosilčevem zdravstvenem stanju (o vrsti bolezni) in o tem, da ne boluje za nalezljivo boleznijo.

10. Slabe lastnosti prosilca (pijančevanje, prepirljivost itd.)

11. Potrebna obrazložitev zakaj se prosilec predlaga v domsko oskrbo (opis domačih razmer).

12. Navedbo, ali je morda prosilec vojaški vojni invalid ali žrtev fašističnega terorja.

Občinski sveti za zdravstvo in socialno politiko naj vsako prošnjo za sprejem v domsko oskrbo vsestransko preverijo in šele nato sprejmejo ustrezni sklep za predlog, da se prosilca ali prosilsko sprejme v enega izmed domov onemoglih, pri čemer opozarjamo, da prihaja za duševno defektne in alkoholike v poštev samo Dom onemoglih v Črnem potoku — občina Smartno pri Litiji.

Predloge naj občinski ljudski odbori pošljejo neposredno ustreznim domovom onemoglih. Prosilec ne more prej nastopiti domske oskrbe, dokler upravni odbor socialne ustanove ne izda sprejemne odločbe, v kateri bo naveden dan nastopa domske oskrbe in kdo bo plačnik za oskrbo. Odločbe se bodo dostavljale prosilcem po občinskih ljudskih odbori.

Občinske ljudske odbore opozarjamo, da strogo pazijo, da ne bi polnile socialne ustanove osebe, ki se le nekako primerne lahko preživljajo izven ustanove (čeprav z občinskimi mesečnimi soc. podporami ali drugače), prav posebno pa, da ne bi padale v breme skupnosti osebe, katere so svojci po zakonu dolžni in tudi zmožni preživljati.

Občinski ljudski odbori nosijo tedaj polno moralno in materialno odgovornost za to:

1. da ne bo nihče predlagan v domsko oskrbo, če ima možnost preživljati se izven doma;

2. da ne bo nihče v domski oskrbi na račun skupnosti, če ima prevzikelar in če je oni, ki mu prevzikelar daje, zmožen plačevati zanj polno ali delno oskrbnino.

Samo če se bodo ravnali po teh načelih pri sprejemanju v domsko oskrbo, bomo omogočili domsko zaščito zares najpotrebnejšim, predvsem bolnikom in bolehnim, ki so osebne nege najbolj potrebni, če jim tega domača oskrba ne more nuditi. Takih oseb je na podeželju še mnogo. Dolžnost svetov za zdravstvo in soc. politiko občinskih ljudskih odborov je, da jih poiščejo in predlagajo v domsko oskrbo.

Tajništvo za zdravstvo in soc. politiko OLO.

SKLIC SEJE

Na podlagi 134. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih

sklicujem

XVI. sejo Sveta za gospodarstvo Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana okolica, ki bo v torek, 7. decembra 1954 ob 8. uri v sejni sobi OLO št. 26-II.

Predlagan je naslednji

dnevni red:

1. Analiza stanja finančnih sredstev na dan 1. XII. 1954 in predlog spremembe plana za leto 1954.

2. Razprava o sestavi plana za leto 1955.

3. Obravnava sklepov odbora za kmetijstvo.

4. Registracije.

5. Predlog plana melioracijskih del za leto 1955.

6. Razno.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Predsednik

Sveta za gospodarstvo OLO:

Ing. Gašper Muha, l. r.